

Fañch an Uhel

Modernnaet eo bet an doare-skriva.

Keranborn

Setu-me bremañ koz, (nao ha tri-ugent vloaz¹),
Hag em-eus c'hoantaet doned da weled c'hoaz
An ti leh on ganet, e barkou, e goajou,
Ha klask enne eur skeud euz ma henta deziou.

Salud dit, Keranborn ! Ma halon da dridal,
Kerkent ha ma tostaan, 'n em laka raktal,
Hag ar soñjou gwezall a zao fonnuz em penn,
Ha ma huñvreou kaer, 'vel an deliou er wenn².

Pa oan c'hoaz bihanig, amañ em-eus gwelet
Moger goz ar porz kloz, hag he dor houarnet ;
Amqañ an dourell vraz hag ar galeriou,
Leh e veze laret e veze spontaillou.

Setu an oaled vraz, aze, kador ma zad.
Beb noz, e-pad ar goañv, 'veze greet eun tantad :
Ar vevelien en-dro 'deue da vutunad,
Da gomz euz o labour, o sehañ o dillad.

Rag e-tro 'pad an deiz, dindan ar glao, an erh,
O-devoa labouret douar gwiniz ha kerh ;
Nerz an tan 'digrope³ neuze, a-nebeudou,
An izili skornet, hag ivez an teodou.

Hag e veze komzet euz labour an douar,
Euz ar hezeg, ar zaout, ar stered hag al loar :
Al Lanneg-Vraz a oa gwall diêz da arad ;
Ar vuoh vriz 'oa halet ; Maojiz 'oa eur marh mad.

Ar mitizien 'veze a-dreñv, en traoñ an ti,
Aezet da nezañ en-kichenn o hirri.
A-greiz-toud, e kane unan, gand eur vouez sklêr,
Eur werz gwall druezuz, pe eur zonig seder.

Ha neuze ar w azed kerkent a dave mik,
Evid selaou ervad ar werz pe ar zonig,
En hini⁴ eur hloareg a gan dim e hlahar
Da veza dilezet gand an hini a gar.

¹ nao ha tri-ugent vloaz : nao bloaz ha tri-ugent.

² er wenn : er wezenn.

³ digrope : divorze.

⁴ hini ; en pini (pehini) er skrid orin.

Aliez 'tegoueze, goude an noz serret,
Eur paour baleer-bro, da houl' beza lojet,
Distrempet gand ar glao, e izili skornet,
Skuiz, ha naon dezañ, deuet euz an Argoed⁵.

Ha p'en-dije koaniet, e tostae d'an tan,
Ha degemeret mad ganim, braz ha bihan.
Hag e kane neuze ha gwerziou ha soniou,
Hag e konte kontjou, a bep seurt marvaillou.

Ha me, en korn an tan, war eur skaoñ azezet,
A zelaoue, sioul-mad, souezet ha spontet...
E-keit-se, erh, avel, dent Genver ouz an ti,
Eun amzer n' vije ket laket er-mêz eur hi.

A-weziou all, 'teue Garandel, an dall koz,
Hag e veze miret e-pad teir, peder noz⁶,
Rag n'en-doa ket e bar evid konta kontjou,
Hag ivez 'vid kana gwerziou koz ha soniou.

An oll hen selaoue, beteg ar hi, chalmet ;
Me 'eve e gomzou, ha noz-deiz, ma spered
'Oa leun a varvaillou ha gwerziou Garandel.
(Allaz ! an amzer-ze a zo bremañ pell-pell)...

Hag em-eus c'hoantaet, a-raog ha ma teufont
Da vervel, 'vel pep tra, (rag mervel a rafont),
O dastum a-henaou an dud simpl, ar baourien,
Na gomzont ket Galleg, ha na ouzont ket lenn.

Kontadennoù gwezall, plijadur on zud koz,
Me ho kar dreist pep tra, me ro dah⁷ ma bennoz,
Rag c'hwi 'h-eus konsolet, a beb amzer, ar paour,
En e di pri ha plouz ; c'hwi 'zo gwell 'ged an aour !

Lezom bremañ an ti, gwelom al liorzou,
Ar parkou, ar prajou hag ivez ar hoajou :
Gwelom ha me 'gavo hag anveo⁸ bepred
Ar gwez koz, hag ar re en-eus ma zad plantet.

Dero, kistin ha fo⁹, ma zad 'blante dalhmad ;
Setu amañ eur hoad plantet oll gand ma zad.
Braz ha kaer int bremañ, uhel 'savont o fenn,
Ha deuz eur barr avel n'o-deveus ket aouenn¹⁰.

⁵ Argoed Argoad.

⁶ noz : nozvez.

⁷ dah :deoh.

⁸ anveo : anavezo.

⁹ fo : faou.

¹⁰ aouenn : aon.

Mall ‘m-eus da weled oll : setu al liorzou,
Leh ma kare ma mamm difoennañ he bleuniou,
Hag an ale lavand leh e reden war-lerh
Ar malvennou Doue¹¹, hag e ruillen ma hlerh¹².

Ha setu ar gwez-per, setu ar gwez-kerez,
Hag ar gwez-avalou, hag ivez ar pechez
Am lake evuruz : ar gwez a zo kozet,
Hag ar yeot fall dre-oll bremañ ‘zo diwanet.

Deiz mad dit, rozennig, em-boa kad¹³ ‘tuez an drez,
Ha trañsplantet aze ; koant out, en gwirionez.
O soñjal az-poa riou, en noz, ne gousken ket,
Hag e ris tregont lev evid dond d’az kweled.

Setu ar wenodenn dre beleh ‘oan douget
Da iliz Plouared, ‘vid beza badezet.
A-dreuz ar parkou ed¹⁴, pradou leun a vleuniou,
Ha koajou, ‘leh ‘kane an evned o zoniou,

Ha setu ar werneg leh ma kavis eun deiz,
(Pebez da blijadur !) eun durzunell ‘n he neiz.
An heol a oa izel, prest da vond da gousked,
Hag an neiz a luhe ‘vel eun neiz alaouret.

Biskoaz, abaoe, brasoh plijadur n’em-eus bet.
Setu ar chapel goz ‘leh ‘neize ‘r haouenned ;
Setu amañ ar prad ‘leh e karen gouren
Gand ar veserien, e-pad amzer ar foenn.

Amañ, ‘barz ar hrañch vraz, e veze eul lutin¹⁵,
‘Veze gwelet ‘weziou, ha klevet o c’hoarzin,
Ha pa oan bihanig, pa ne vezen ket fur,
E veze laret din : « Gand al lutin ‘h i sur ! »

Setu ar feunteun goz ‘leh e veze laret
E oa, en teir billig, eun teñzor braz kuzet,
Ha war an teñzor-ze, rodellet, eur zarpant,
Ha dour ar feunteun-ze en-doa blaz an arhant.

Setu ar hoad kistin ‘leh e teuen da lenn,
Ha ‘leh em-eus skrivet ouspenn eur ganaouenn.
Allaz ! darn euz ar hoad a zo bet diskaret,
Ne gavan ken bremañ meur a wezenn garet !

¹¹ Ar malvennou Doue : ar balafennou.

¹² ma hlerh : ma spered.

¹³ kad : kavet.

¹⁴ ar parkou ed : ar parkajou-ed.

¹⁵ lutin : lutun.

Keuz braz em-eus deze, 'vel da goz mignoned,
Abaoe ma oan bugel, anavezet ha karet ;
Euz pep hini aneze e oa eur zoñj staget,
Hag o gwelen gand joa ha plijadur bepred.

Kenavo, Kerarborn ! Aliez ma spered
A vez ganit, pa vez ma horv 'leh all dalhet.
Kozet ez on, 'veldout, ha ma bleo a zo gwenn :
Kent mervel, 'm-eus c'hoantaet sevel dit kanaouenn.

Eur gontadenn, eur zon 'zo, m'hen goar, traou dister,
Koulskoude, a-weziou, kreñvoh 'vid an amzer ;
Eur gontadennn kontet gand an dall Garandel,
A zo kant gwech kosoh 'vid ar hosa kestell !

Te a bado bepred ; me a ranko mervel,
Evel eun delienn zeh, skubet gand an avel ;
Te a welo tud all, amzeriou mad ha fall ;
Doue d'o bennigo ; me 'vo eet d'eur Vreiz all !

F.-M. An Uhel.
Plouared, an drizeg a viz Here 1890.